

Indenrigsministeren (Ingersleb):

Jeg har ved Iste Behandling af dette Lovforslag her i Thinget havt Velighed til at angive min Stilling til det og til i Korthed at gennemgaa Bestemmelserne. Jeg har ligeledes i flere Aar havt god Velighed til i det andet Thing at komme ind paa at kritijere Lovforslaget, saa jeg antager ikke, at det er fornødent for mig, særlig efter det udførlige Foredrag, der er holdt af Ordføreren, at gaa nærmere ind paa det foreliggende Lovforslag, til hvilket min Stilling turde være bekendt. Jeg kan altsaa indskrænke mig til at udtale et Par Ord om det foreliggende Vædringsforslag, og jeg skal da tillade mig at bemærke, at det ærede kongevalgte Medlem (Kosenvorn), der har stillet det, udtalte i Forbigaaende i sit Foredrag, at om dette Forslag havde Indenrigsministeren i det andet Thing udtalt, at det skulde han ikke modlætte sig. Det følger af sig selv, at jeg maa afgive den samme Erklæring her; for min Skyld er der Intet til Hinder for at vedtage dette Forslag, jeg kan ikke indse, at det indeholder Noget, der kunde være til Hinder for at sætte det ind i en saadan lille Lov, hvis man vil have Noget ind om det paa gjældende Forhold. Det slutter sig til bekendte Bestemmelser i Loven af 27de Mai 1848, og gaar efter mit Skjøn paa enkelte Punkter videre. Jeg kan indskrænke mig hertil; kun vil jeg tilføie, at naar den ærede Forslagsstiller lægger saa stor Vægt paa Ordet „paalægge“ i Forslaget, tror jeg ikke, at det er ganste rigtigt. Der staar ganste vist „paalægge“, men det er tydeligt, at det er et rent redaktionelt Udtryk; det kunde ligesaa godt have været formet saaledes: Hvis Leieren paatager sig ved Kontrakt at gjøre det og det, skal det og det o. s. v. Ordet „paalægge“ kan nemlig, naar man lægger Accent paa det, let forstås saaledes, at det var Udleieren, Leieren, der ensidig kan paalægge Leieren Noget; men dette Forslag kommer kun til Anvendelse under et frit Kontraktforhold. Altsaa vedkommende Eier kan ikke paalægge Leieren Noget, som Leieren ikke vil gaa ind paa. Derfor siger jeg ikke, at Bestemmelsen er overflødig, men Accenten kan ikke lægges paa Ordet „paalægges“; det kan omstrives, og man kan ligesaa godt redigere Paragrafen — naturligvis vil det ogsaa nødvendigvis medføre Forandringer i Texten — saaledes, at man siger: Naar Leieren paatager sig det og det, kan det fastsættes i Kontrakten, hvilken o. s. v. Hertil skal jeg foreløbig indskrænke mig.

Mourier-Petersen: Jeg skal ikke opholde Thingets Tid med at udtale mig mod det foreliggende Forslag, da det allerede er flet fra den ærede Ordførers Side, til hvis Udtalelser jeg ganste skal henholde mig saavel som til Betænkningen. Ikke heller skal jeg inklade mig paa det ærede Mindretals Betragtninger, der ligeledes efter min Mening ere tilstrækkeligt imøbeaaende saavel af den ærede Ordfører som ogsaa til dels af den ærede næstsidste Taler, det ærede kongevalgte Medlem (Kosenvorn). Jeg har blot begjæret Ordet for at gjøre nogle saa Bemærkninger i Anledning af Vædringsforslaget, der udenfor Betænkningen er stillet af det ærede kongevalgte Medlem, og jeg skal da sige, at det vilde unægtelig undre mig, dersom der udkom et Lovforslag med den Oberkrift eller Titel: „Forbedring af Fæste- og Leiehusmænds Kaar“, som havde et Indhold overensstemmende med dette Vædringsforslag. Jeg anser nemlig en saadan Lov for at være uden nogen som helst praktisk Betydning og aldeles ikke svarende til det smukke Formaal, som Lovforslaget stiller sig, at være en Forbedring af Husmændenes Kaar. Jeg vil tillade mig at spørge det ærede kongevalgte Medlem om, hvor der har vist sig at være Erang til Stede til et Lovforslag som dette, eller hvor der har vist sig en Anledning for den lovgivende Magt til at stride ind for at værne mod Misbrug i den Retning, som her er Tale om, saa at det ligesom skulde forbydes Eiere af Huse at paalægge Leierne at opbygge Huse eller foretage Grundforbedringer osv. Jeg har ikke for mit Vedkommende mærket Noget til disse Ulemper, og jeg tror overhovedet at kunne sige, at der aldeles ikke er nogen Tendents til Stede til at ville trykke disse Samfundsklasser, hvorum her er Tale, ved ubillige Leiekontrakter. Man maa dog huske paa, at Vedkommende, hvorum der her er Tale, Leierne af disse Huse, hvad enten de høre til den egentlige Husmandsklasse eller ikke, ere frie, uafhængige Mænd og hverken Stavnshundne eller Borne, og Mænd, om hvem man vel nok kan antage, at de ville være i Stand til at varetage deres egne Interesser, Mænd, hvem Lovgivningen her i vort Land har givet politiske Rettigheder i fuldt Maal. Det skulde da være underligt at forudsætte, at de ikke nok kunne varetage deres økonomiske Interesser i en Sag som denne, uden at der behøves den faderlige Omsjorg for deres Vel, som dette Vædringsforslag lægger for Dagen. Jeg skal dernæst bemærke, at det flet ikke er noget Ualmindeligt, at der indgaaes Leie-